
Handlingsplan mot mobbning

mobbningsförebyggande arbete och ingripande vid mobbning

*Waldorfbarntädgården Regnbågen
Waldorf Åland r.f.*

---

*Planen godkändes av styrelsen 25.5 2021 och revideras årligen
i samband med att barntädgårdens arbetsplan revideras.*

Inledning

Mobbning påverkar barnets utveckling och uppväxt på ett övergripande sätt. Alla vuxna som verkar i verksamheten agerar förebilder för barnen, ett synsätt som betonas starkt i waldorfpedagogiken för barn i dagisåldern. Genom att personal och föräldrar bemöter varandra med öppenhet, respekt och positivitet skapas en trygg och stabil grund för barnen.

Personalen ingriper pedagogiskt och empatiskt i situationer med negativa handlingar inom barngruppen och uppmuntra barnen att vara inkluderande mot varandra samt uppmärksamma medvetet uteslutande i leken genom att handleda till goda alternativ.

På de veckovisa kollegiemötena diskuteras kontinuerligt uppmärksammade fall av negativa handlingar med syftet att uppmärksamma hela den pedagogiska personalen och för att förebygga mobbningsituationer bland barnen.

Det ingår även förebyggande mobbningsarbete och åtgärder i vår likabehandlingsplan.

---

*Varje barn har rätt att känna sig trygg på dagis.
Mobbning accepteras inte!*

Vad är mobbning?

Mobbning är när ett barn upprepade gånger blir utsatt för negativa handlingar från ett eller flera barn. Mobbning kan göra att barnet känner sig underlägset, utsatt, mindervärdig, utfryst o.s.v.

Mobbning kan ske:

Verbalt:

- ✓ Säger fula ord eller elaka saker, retas, sprider rykten, viskar o.s.v.

Fysiskt:

- ✓ Biter, drar i håret, river, slår, sparkar, spottar, visar med kroppsspråk och miner o.s.v.

Psykiskt:

- ✓ Härmar, nervärderar, utesluter någon ur leken, manipulerar o.s.v.

Reaktivt:

- ✓ Medvetet provocerar andra till att fysiskt attackera.

Enstaka handlingar är inte mobbning men kan leda till att barnet känner sig otryggt. Det är

viktigt att personalen är observant och närvarande i barnens lek och samvaro och tar även enskilda handlingar på allvar och handleder och medlar i de konflikter som uppstår mellan barnen.

Hur förebygger vi mobbning?

De vuxna bör vara närvarande, lyhörda, observanta. Alla i personalen är involverade i det mobbningsförebyggande arbetet genom att skapa förutsättningar för en trygg miljö. Ingen mobbning tolereras. Det ingår även förebyggande mobbningsarbete och åtgärder i vår likabehandlingsplan.

Personalen:

- ✓ Agerar som förebilder, både inför barnen och varandra.
- ✓ Skapar en trygg miljö där alla känner sig sedda och hörda.
- ✓ Arbetar kontinuerligt med att skapa en positiv vi-anda.
- ✓ Informeras vid nyanställning om likabehandlingsplanen och om åtgärdsprogrammet mot mobbning.
- ✓ Vikarier skall också handledas i hur vi bemöter barnen och ger stöd i deras konfliktlösning

Tillsammans med barnen (genom åtgärder som stärker självkänsla):

- ✓ Sagor, ramsor och sånger med teman om vänskap och utanförskap.
- ✓ Indelning i små grupper för att stärka vänskapsbanden och upptäcka nya vänner.
- ✓ Barn och kompismassage samt beröringslekar, för att barn ska lära sig att våga ge och ta emot beröring på ett vänligt sätt.
- ✓ Alla barn ges uppmärksamhet, tillfrågas och ges taltur tex i matsituationer etc.

Tillsammans med föräldrarna:

- ✓ Information till nya föräldrar om Likabehandlingsplanen och Åtgärdsprogrammet mot mobbning.
- ✓ Ett förtroendefullt och öppet samarbete med föräldrarna. För att underlätta diskussioner om eventuella problem kommer till redan i ett tidigt skede.

Hur upptäcker vi mobbning?

- ✓ Genom att personalen är observant och lyhörd kan mobbning upptäckas så fort som möjligt, helst i stunden.
- ✓ Personalen dokumenterar incidenter och händelser och tar upp dem på

kollegiemötet.

- ✓ Vissa kännetecken hos barnen att vara uppmärksam på är:
  - Ändrat beteende
  - Vill inte gå till dagis längre
  - Ofta ensamt, pratar inte om vänner
  - Ledsen, tyst, tillbakadragen, rädd, humörsvängningar, sömnproblem, aptitlöshet...
  - Barnets saker försvinner eller förstörs.
  - Psykosomatiska symptom (t.ex. huvudvärk, illamående, magont...)
- ✓ Vi uppmuntrar barnen att våga berätta om någonting händer eller känns olustigt.

Hur hanterar vi mobbning?

- ✓ Vi löser problem genom att diskutera med alla inblandade enskilt och/eller tillsammans.
- ✓ Alla i personalen informeras om vad som hänt och den berörda avdelningen med dess lärare som ytterst ansvarig tar ansvar för att åtgärder vidtas.
- ✓ Vid konstaterad mobbning skall föräldrarna/vårdnadshavarna till berörda barn kontaktas.
- ✓ Föreståndaren informeras angående det inträffade.
- ✓ Vi observerar och dokumenterar händelser. (Se bifogade blanketter) Vi dokumenterar både det som vi i personalen observerar och det som barnen förmedlar direkt till oss eller genom sina föräldrar.
- ✓ Alla dokument förvaras så som konfidentiella på ett säkert inlåst sätt i föreståndarens kansli.
- ✓ Vi fortsätter att observera och dokumentera situationen så länge den är pågående.
- ✓ Vi jobbar med att stärka självkänslan hos både mobbningsoffret och mobbaren.
- ✓ Personalen har tystnadsplikt.
- ✓ Föräldrarna hålls informerade om hur situationen fortlöper men enbart uppgifter om det egna barnet utelämnas. Vi är tydliga med att vi kontaktar alla inblandade barns föräldrar. Konflikter på dagis skall lösas av personalen på dagis. Om det uppstår konflikter då dagisbarn leker med varandra på fritiden är det vårdnadshavarnas ansvar.

Observation vid mobbningsituation

Barnets/barnens namn:	
Datum:	
Dokumentationen uppgjord av:	
Vem vilka observerade situationen:	
Beskriv kort hela situationen. Var, när och vem?	
Vad hände innan?	
Vad gjorde barnen?	
Vad hände efteråt?	
Övriga kommentarer:	

Dokumentation och åtgärdsplan

Barnets/barnens namn:	
Datum:	
Dokumentationen uppgjord av:	
Tillsammans med:	
Närvarande vid diskussionen:	
Vad har hänt? Ev. orsak?	
Åtgärd:	
Vem ansvarar för åtgärderna?	
Uppföljning när och hur:	

Checklista efter observerad mobbning

Efter att personal observerat mobbning alt. förälder kontaktat personal ang. mobbnings-situation kring något barn i barnträdgården.

1. Ansvarig barnträdgårdslärare ansvarar för att vidta åtgärder:

- Fyller i blanketten "Observation vid mobbnings-situation". (Fortlöpande så länge situationen kräver det. Dokumentationen bör ske samma dag eller dagen efter.)
- Fyller i blanketten "Dokumentation och åtgärdsplan". (Tas upp på närmaste kollegiemöte och blanketten ifylles på eller måndagen efter mötet)
- Informerar all personal, så att alla kan vara observanta. (Samma dag till de kollegor som är på plats och till övriga kollegor vart efter de är i jobb. Senast på närmaste kollegiemötet ska alla i kollegiet vara informerade)
- Informerar och diskuterar med berörda föräldrar. (Informeras till berörda föräldrar samma dag om möjligt, möte och diskussion med föräldrarna sker efter kollegiemötet, senast 7 dagar efter att situationen uppstått)
- Tar upp ärendet på kollegium. (Tas upp på närmaste kollegiemöte)
- Följer upp och utvärderar situationen på kollegium, med föräldrar o.s.v. (Följer upp på kollegiemötet varje vecka tills situationen avsevärt förbättrats, uppföljning med föräldrarna görs senast en månad efter att mobbnings-situationen uppstod)

2. Dokumenten förvaras inlåsta tillsammans med barnens övriga dokument.

Diskussionsunderlag för personal

Samtalsfrågor:

3. Vad gör vi för att skapa ett positivt klimat i gruppen så att alla känner sig trygga?
4. Hur kan man vända en otrygg grupp så att det blir en mer positiv atmosfär?
Ge exempel.
5. Hur påverkar jag som vuxen min grupp?
Hur präglar jag gruppen?
Vilken roll spelar jag i gruppen?
6. Ge exempel på olika sätt att lösa konflikter.
7. Finns det utsatta/dolda miljöer?
8. När kan mobbning ske?
9. Finns det barn som inte leker?
Vem?
Vad gör de i stället?
10. Finns det barn som undviker vissa barn eller vissa rum?
Vilka?
Varför?

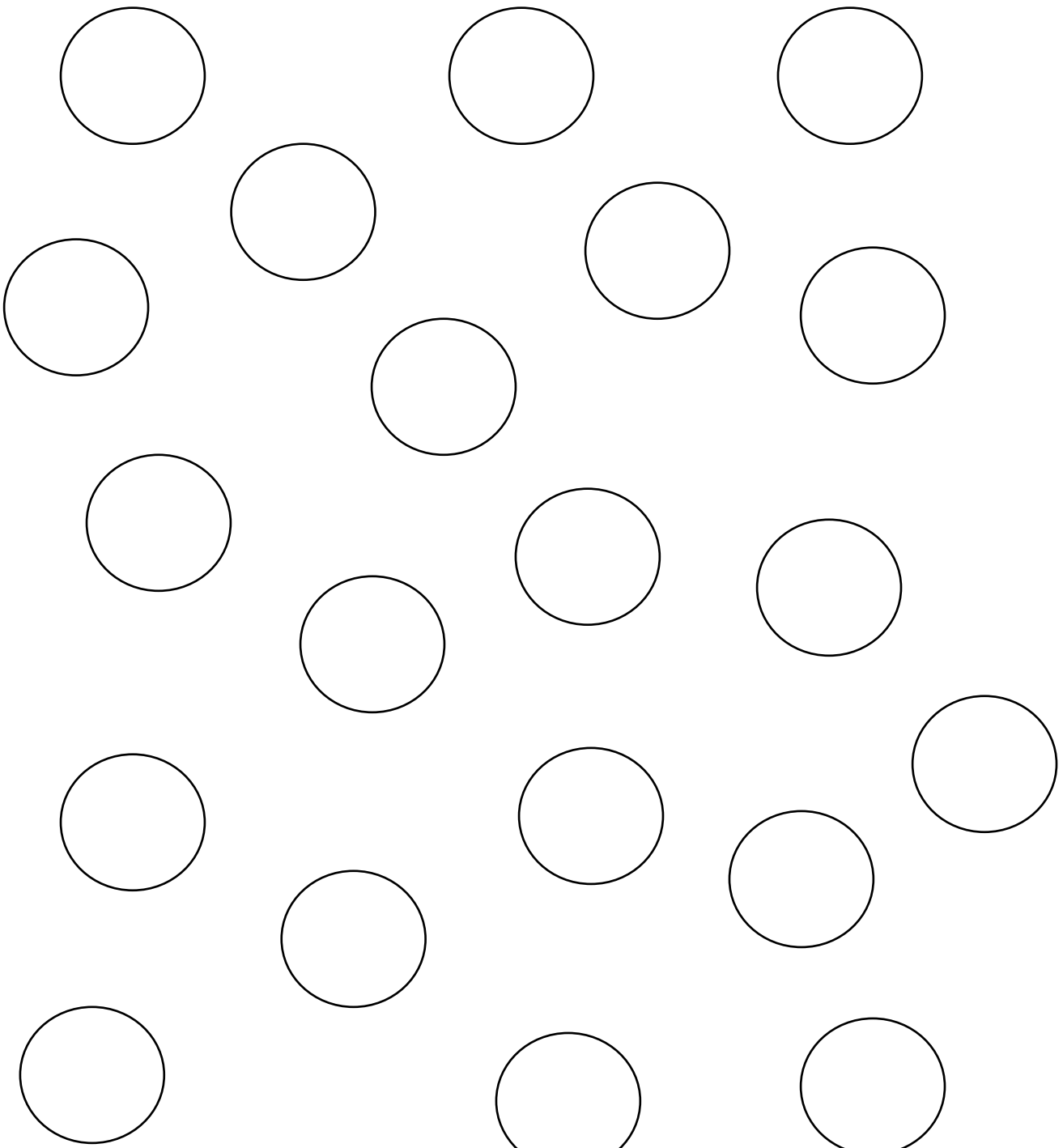
Kontaktbarometer för barngrupp

Varje cirkel representerar ett barn

Dra en eller flera pilar mellan de barn som ofta leker med varandra. Är det barn som väljer varandra skall pilarna vara dubbelriktade. Det kan finnas barn som har pilar till alla barn men aldrig väljs av andra, markera det då.

Analysera resultatet.

Vilket/vilka barn behöver ökat stöd för att kunna känna sig delaktig?

Kontaktbarometer personal - barn

Personalen skriver sitt namn i mittersta cirkeln och placerar vart barn på den plats bland cirklarna som motsvarar närheten i relationen. Jämför och analysera resultatet. Finns det barn som flera av er har dålig kontakt till? Gör en plan på hur ni skall förändra barnets /-ns situation.

